

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Εσωτερικών

Θέμα: Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διάσωση της Δημοτικής Πινακοθήκης Καρδίτσας και των έργων της

Εξ αιτίας των πλημμυρικών φαινομένων του ΙΑΝΟΥ που έπληξαν την Καρδίτσα, και την ευρύτερη περιοχή τον Σεπτέμβριο του 2020, πλημμύρισαν και τα υπόγεια της Δημοτικής Πινακοθήκης Καρδίτσας όπου, δυστυχώς, ήταν αποθηκευμένα χιλιάδες έργα σημαντικών Καρδισιωτών ζωγράφων, όπως ο Γιολδάσης, ο Βαλταδώρας, ο Γ. Γούλας και άλλοι, τα οποία σκεπάστηκαν με λάσπες (αφού το υπόγειο καλύφθηκε με λασπόνερα μέχρι την οροφή του!). Λέμε δυστυχώς γιατί τα έργα τέχνης δεν επιτρέπεται να αποθηκεύονται (στοιβάζονται) αλλά να φυλάσσονται σε κατάλληλους χώρους και φυσικά όχι σε υπόγεια.

Εκτός από τα έργα τέχνης στο υπόγειο του κτιρίου υπήρχαν:

- Λεβητοστάσιο (λέβητας πετρελαίου πλήρης 240.000 kl/h, πυροσβεστικό συγκρότημα πλήρες, αποσκληρυντής νερού, δεξαμενές νερού, δεξαμενή πετρελαίου, κυκλοφορητές, ηλεκτρικοί πίνακες).
- Μηχανοστάσιο με το βοηθητικό ηλεκτροπαραγωγό Ζεύγος 125 KVA πλήρες με τούς ηλεκτρικούς πίνακες κ.λ.π.
- Χώρος συντήρησης πινάκων.
- Μηχανοστάσιο ανελκυστήρα.
- W.C. ανδρών και γυναικών.
- Χώρος κλιματιστικών μονάδων.
- Χολ με ηλεκτρικούς πίνακες και πίνακες πυρανίχνευσης.

Όλα τα παραπάνω μηχανήματα και εγκαταστάσεις παρέμειναν μέσα στα λασπόνερα για αρκετό χρονικό διάστημα λόγω αδράνειας των αρμόδιων φορέων που δεν παρέμβηκαν άμεσα για την άντληση των νερών και τον καθαρισμό του χώρου και σύμφωνα με μελέτη των Τεχνικών Υπηρεσιών του δήμου Καρδίτσας απαιτείται πλέον ολική αντικατάστασή τους.

Άγνωστος αριθμός πινάκων ζωγραφικής, λόγω της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού για τις άμεσες σωστικές εργασίες, έχει καταστραφεί. Σημειωτέον ότι σήμερα ακόμα, πέραν των άλλων, ο χώρος του υπογείου δεν έχει απολυμανθεί, ούτε και λειτουργεί ο ανελκυστήρας στο 4όροφο κτίριο της Πινακοθήκης! Κάποιοι πίνακες που διασώθηκαν φυλάσσονται σε εκθεσιακό χώρο του κτιρίου με συνέπεια να έχει μειωθεί σημαντικά ο χώρος εκθέσεων.

Το εξειδικευμένο προσωπικό συντήρησης που έστειλε τότε το Υπουργείο Πολιτισμού αποχώρησε χωρίς να ολοκληρωθεί το έργο του και οι ελάχιστοι υπάλληλοι της Πινακοθήκης μαζί με εθελοντές, χωρίς επιστημονική επίβλεψη και καθοδήγηση και με ελλείψεις σε κατάλληλα υλικά, προσπαθούσαν να ανταποκριθούν στις εξειδικευμένες εργασίες διάσωσης που απαιτούνταν. Επιπλέον από τις ακατάλληλες συνθήκες, λόγω της μη λειτουργίας του κλιματισμού για μεγάλο διάστημα, υπάρχουν συνέπειες και στα έργα που δεν είχαν πλημμυρίσει. Η Υπουργός έχει προσωπική εικόνα των μεγάλων καταστροφών στην Πινακοθήκη, αφού επισκέφθηκε τότε το χώρο και ενημερώθηκε επί τόπου.

Το ΚΚΕ με παρεμβάσεις μέσα και έξω από τη Βουλή ζήτησε να επισπευσθεί το σωστικό έργο του εικαστικού υλικού, η άρτια λειτουργία των χώρων και η ασφαλής και άνετη πρόσβαση των επισκεπτών. Το ΚΚΕ έχει καταθέσει 3 Ερωτήσεις για τα προβλήματα της

Πινακοθήκης και μάλιστα η μία ήταν Επίκαιρη Ερώτηση και η άλλη Ερώτηση στο Ευρωκοινοβούλιο. Πραγματοποιήθηκε ακόμα και παρέμβαση του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου στην κ. Υπουργό. Ωστόσο οι ενέργειες του ΚΚΕ δεν περιορίστηκαν μόνο στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Δημιουργήθηκαν συνεργεία με μέλη και στελέχη του ΚΚΕ, που παρείχαν πρακτική βοήθεια στον καθαρισμό των έργων τέχνης. Παράλληλα αντιπροσωπεία του Αρχείου του ΚΚΕ, που έχει μεγάλη επιστημονική και τεχνική εμπειρία από τη διάσωση αρχείων και έργων από τις πλημμύρες που έπληξαν το κτίριο του ΚΚΕ στον Περισσό, επισκέφτηκε την Πινακοθήκη και προσφέρθηκε να παράσχει εξειδικευμένη βοήθεια και τεχνικά μέσα (στεγνωτήρια κλπ), αλλά το υπουργείο Πολιτισμού την αρνήθηκε, παρόλο που ήταν ολοφάνερο ότι καθυστερούσε το έργο διάσωσης και θα οδηγούμασταν σε καταστροφή έργων ζωγραφικής.

Να σημειωθεί πως η μεγαλύτερη διάσωση αρχειακού υλικού στην Ελλάδα είναι η διάσωση των Αρχείων του ΚΚΕ που κινδύνεψαν από τις πλημμύρες του 1994. Η διαδικασία συντήρησης που ακολουθήθηκε ήταν σύμφωνη με τα ευρωπαϊκά επιστημονικά δεδομένα και έγινε σε συνεργασία με εγνωσμένου κύρους φορείς, όπως το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, την Εθνική Βιβλιοθήκη, το Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ Αθήνας, τον Τομέα Συντήρησης Υλικών του Τμήματος Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ, καθώς και με Έλληνες και ξένους συντηρητές. Η συγκεκριμένη διάσωση ήταν απαιτητική και πρωτόγνωρη και γι αυτό απαιτούσε νέα τεχνογνωσία. Αυτήν την τεχνογνωσία αρνήθηκε το Υπουργείο Πολιτισμού, χωρίς να δώσει καμιά εξήγηση.

Η πλημμύρα του 2020 αποκάλυψε και άλλα προβλήματα στο κτίριο και τις εγκαταστάσεις της Πινακοθήκης, που απαιτούσαν μελέτη όχι μόνο για την αποκατάσταση των καταστροφών της πλημμύρας αλλά και αλλαγές στη χρήση των χώρων, καθώς και παρεμβάσεις στη μόνωση της οροφής, στις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις κλπ για να είναι ασφαλής η λειτουργία του κτιρίου για τους επισκέπτες αλλά και να παρέχει κατάλληλο περιβάλλον για την προστασία των έργων τέχνης. Χαρακτηριστικό της εγκατάλειψης είναι το γεγονός ότι από τα προβλήματα της οροφής η υγρασία έχει κατέβει στον 3ο όροφο και αυτό συμβαίνει με κάθε βροχή, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ασφάλεια του κτιρίου και των έργων τέχνης.

Για τις ζημιές της κτιριακής υποδομής της Πινακοθήκης ο δήμος Καρδίτσας ετοίμασε μόνο τη μελέτη για την αποκατάσταση των ζημιών στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, για δε τις οικοδομικές εργασίες, και της διαμόρφωσης των ειδικών συνθηκών που απαιτεί μια Πινακοθήκη, δήλωσε αδυναμία λόγω έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού σε αυτό το αντικείμενο. Τον Μάρτη του 2021 η Υπουργός Πολιτισμού παρέπεμψε το θέμα της αποκατάστασης του κτιρίου στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και έκτοτε αγνοείται η τύχη του.

Σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά τις καταστροφές, η Πινακοθήκη συνεχίζει να παραμένει με τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν, η τύχη των έργων αγνοείται και δεν φαίνεται να υλοποιείται σύντομα η αποκατάσταση των προβλημάτων της.

Σε σχετική ερώτηση δημοτικών συμβούλων της Λαϊκής Συσπείρωσης, πριν λίγες μέρες, η δημοτική αρχή Καρδίτσας απάντησε ότι 400 έργα της Δημοτικής Πινακοθήκης βρίσκονται στο τμήμα συντήρησης του Υπουργείου Πολιτισμού, ότι η αποκατάσταση των έργων τέχνης θα πάρει αρκετά χρόνια, χωρίς κανείς να μπορεί να πει με βεβαιότητα πόσα, πότε και σε τι κατάσταση θα επιστρέψουν. Για δε την εργολαβία του κτιρίου μόνο για τα ηλεκτρομηχανολογικά αναμένεται δημοπράτηση μέχρι τέλος του καλοκαιριού.

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ. Υπουργοί:

- Γιατί χιλιάδες έργα τέχνης ήταν αποθηκευμένα στο υπόγειο και όχι σε κατάλληλο χώρο φύλαξης.
- Σε τι κατάσταση είναι και που βρίσκονται τα χιλιάδες έργα τέχνης που ήταν στο υπόγειο του κτιρίου.

- Σε τι κατάσταση είναι τα 400 έργα που ανέλαβε του Υπουργείου Πολιτισμού και πότε θα επιστραφούν στη Δημοτική Πινακοθήκη Καρδίτσας.
- Πώς σχεδιάζει να προχωρήσει άμεσα και με κάθε ενδεδειγμένο τρόπο στη διάσωση, αποκατάσταση και συντήρηση των έργων.
- Θα κατασκευαστεί νέος, ειδικός, κατάλληλος χώρος για την φύλαξη όσων έργων δεν θα είναι σε εκθεσιακούς χώρους.
- Γιατί δεν ολοκληρώθηκαν ακόμα και σε τι στάδιο βρίσκονται οι μελέτες που έπρεπε να γίνουν για την αποκατάσταση του κτιρίου και των έργων τέχνης.
- Τι θα κάνει η κυβέρνηση για να προχωρήσουν άμεσα οι μελέτες για την αποκατάσταση του συνόλου του κτιρίου, με σύγχρονες αισθητικές, τεχνολογικές και τεχνικές παρεμβάσεις και να προχωρήσουν ταχύτατα οι εργολαβίες για να αποκατασταθεί πλήρως η λειτουργία της Πινακοθήκης με ασφάλεια και σύγχρονους όρους για τα έργα τέχνης, το προσωπικό και τους επισκέπτες.
- Τι θα κάνει άμεσα η κυβέρνηση για να καλυφθούν οι ανάγκες με μόνιμες προσλήψεις διοικητικού, τεχνικού και εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού για την άρτια λειτουργία της Πινακοθήκης.

Οι Βουλευτές

Μεταξάς Βασίλης

Λαμπρούλης Γιώργος

Διγενή Σεμίνα

Κανέλλη Λιάνα